

UA BROKERS without borders

Зміцнення інфраструктури закладів
охорони здоров'я України протягом
зимового періоду 2022-2023

ЗВІТ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ

Жовтень 2022 - Червень 2023

Чернігівська центральна районна лікарня,
зруйнований корпус Поліклініки

*Я ніколи не забуду дикий холод,
коли не можеш зігрітися.
Ковдри, кофти, купа шарів
одягу... Це єдине, що можна було
зробити, якщо немає світла і
опалення. Пацієнтів вкривали
ковдрами.*

*Чернігівська обласна лікарня. Лікар-
пульмонолог, завідувач ковідним
відділенням Іван Тельнов*

Ще влітку 2022 р. стало зрозуміло, що **зима 2022/2023 стане найскладнішою** в новітній історії України. Ми почали отримувати від медичних установ запити на допомогу в підготовці до зимового сезону.

Це стало одним з пріоритетних завдань організації. Ми поставили перед собою мету забезпечити лікарні таким необхідними обладнанням, як **генератори, обігрівачі та бойлери**, а також допомогти закладам з **утепленням** приміщень.

МАСШТАБ ПРОЄКТУ

\$4.20 млн - загальна сума залучених коштів

335 медичних закладів, які обслуговують **14 млн** пацієнтів

23 області та м. Київ

6158 опалювальних приладів

155 генераторів, **30** електростанцій та **106** UPS

утеплення для **44** лікарень

ЗМІСТ

1

КОНТЕКСТ ВИНИКНЕННЯ
ПРОГРАМИ - стр 4

2

ПІДСУМКИ ЗА НАПРЯМКАМИ
ДОПОМОГИ - стр 11

3

НАШІ ДОСЯГНЕННЯ. КЕЙСИ
ЛІКАРЕНЬ - стр 17

КОНТЕКСТ ВИНИКНЕННЯ ПРОГРАМИ

Зима 2022-2023 років стала викликом для медичної сфери України:

- **Проблеми з електрикою, опаленням та відсутність водопостачання.** Потужності наявних генераторів могли забезпечити роботу лише операційних та реанімаційних відділень. Нестабільність електромережі виводила з ладу дороговартісне медичне обладнання. Нестача гарячого водопостачання, а іноді повна відсутність води, унеможлиблювала повноцінну роботу медиків;
- **Постійні атаки на медичну інфраструктуру.** За даними ВООЗ, за 2022 рік, було здійснено більше **819 атак** на медичні заклади України. За даними МОЗ, за рік війни зруйновано **174** медустанови та ще **1106** суттєво пошкоджено;
- **Повітряні тривоги та робота в укриттях.** З 15 жовтня 2022 р. по 15 квітня 2023 р. було зафіксовано **7125** повітряних тривог, середня тривалість кожної близько 1 год. Укриття лікарень потребували оснащення та ремонтів. Лікарі проводили операційні втручання в укриттях, а в багатьох лікарнях відділення з маломобільними пацієнтами на постійній основі знаходяться в укритті;
- **Міграція пацієнтів.** У грудні 2022 р. в Україні вже було зареєстровано **4,9 млн. внутрішньо переміщених осіб**. Люди, які переселилися в інші регіони України, шукали там можливості отримати медичні послуги, що в свою чергу перенавантажило роботу лікарень в деяких областях.
- **Деокупація.** Потреба у відновленні та оснащенні закладів охорони здоров'я на звільнених територіях Харківської, Миколаївської та Херсонської областей;
- **Відтік медичних працівників.** Понад 10 тис медпрацівників переїхали в інші регіони країни або за кордон, частина пішла до лав ЗСУ.

Обстріли критичної інфраструктури, масові відключення світла, нестача води та газу по всій країні, похитнули сферу охорони здоров'я та унеможливили надання належної допомоги пацієнтам. Ця ситуація тільки погіршилася протягом зимового сезону 2022/23.

Лікарні скаржилися на відсутність функціонуючих резервних генераторів, втрату та пошкодження обладнання внаслідок розграбування під час окупації, відсутність центрального водопостачання та опалення, проблеми з оснащенням укриттів та вибиті вікна.

Ключові цілі проекту:

- оснастити лікарні альтернативними джерелами живлення (**генератори, зарядні станції, UPS**) для безперервного надання життєво необхідних послуг під час перебоїв з електропостачанням;
- забезпечити лікарні таким необхідним обладнанням, як **обігрівачі та бойлери**, для підтримки належної температури у стаціонарних відділеннях та укриттях **в зимовий період**, а також забезпечення доступу до гарячої води;
- зменшити витрати електроенергії у будівлях лікарень та підвищити температуру всередині за рахунок заміни старих чи пошкоджених **вікон та закриття OSB дошками** вибитих вікон у прифронтових лікарнях.

Західноукраїнський спеціалізований дитячий медичний центр, м. Львів, укриття

Лікарі оперують 13-річного пацієнта в лікарні Херсона (Бернат Арманг/Associated Press)

Лікарні повинні мати доступ до двох незалежних ліній живлення та бути частково обладнаними дизельними резервними генераторами. Але у зв'язку з частими відключеннями електрики взимку, потрібно більше резервних генераторів для забезпечення автономної роботи великої кількості обладнання.

1

**АЛЬТЕРНАТИВНІ
ДЖЕРЕЛА
ЖИВЛЕННЯ**

2

**ТЕПЛОІЗОЛЯЦІЯ
МЕДЗАКЛАДІВ**

Медичні заклади потребують кращої теплоізоляції стін та фасадів, заміни або утеплення вікон, проведення додаткової проводки та ретельної перевірки електричної мережі.

3

**КОВДРИ, ТЕПЛІЙ
ОДЯГ ТОЩО**

Теплі ковдри та теплий одяг для лікарів та пацієнтів - це необхідність при зниженні температури у приміщеннях лікарні.

4

**ЕФЕКТИВНІ
ОПАЛЮВАЛЬНІ
ПРИСТРОЇ**

Внаслідок дефіциту газу та проблем з центральним опаленням, лікарням потрібні додаткові опалювальні пристрої для підтримання відповідної температури у відділеннях, а також в укриттях.

Основна увага проєкту була зосереджена на кластерних медичних закладах. З **23 областей**, які були охоплені за допомогою цього проєкту, деяким надавалося особливе значення:

**45 %
лікарень**

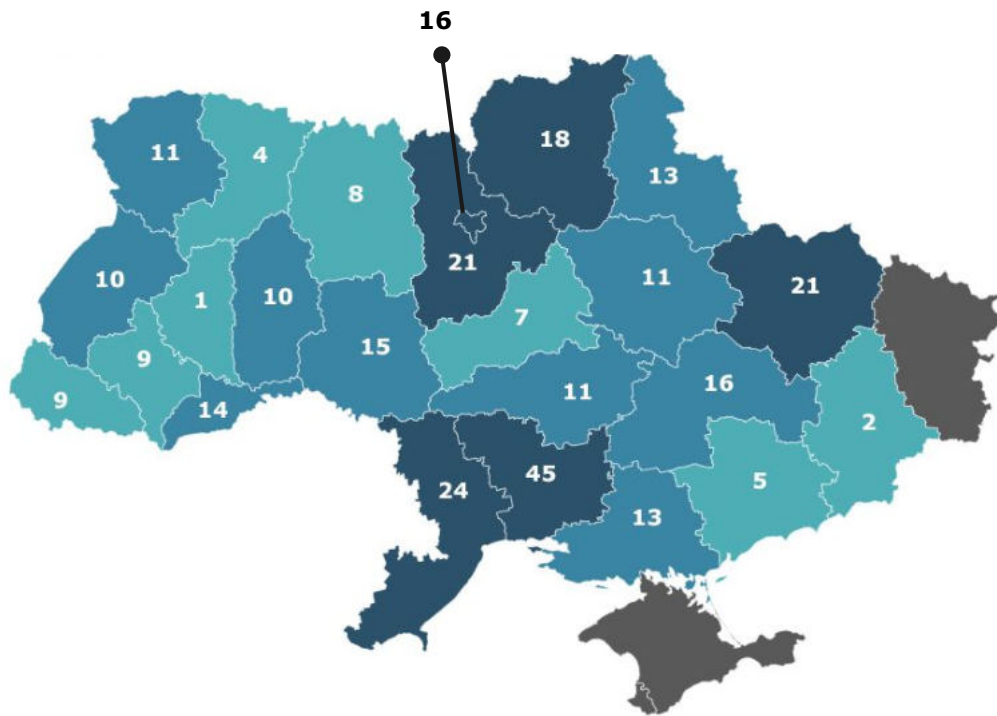
з областей **деокупованих** протягом 2022 р. (Херсонська, Харківська, Чернігівська, Сумська, Житомирська, частини Миколаївської та Київської областей)

**37 %
лікарень**

з **прифронтових областей** (Дніпропетровська, Харківська, Донецька, Запорізька, Миколаївська, Херсонська області)

**45 %
лікарень**

з областей, де проживає **найбільша кількість внутрішньо переміщених осіб** (Харківська, Дніпропетровська, Київська, Вінницька, Одеська, Львівська області)

Програма “Зміцнення інфраструктури закладів охорони здоров'я України протягом зимового періоду 2022-2023” стала найбільшою у нашому портфолію. Наша команда здійснила всі етапи гуманітарного процесу, починаючи з оцінки потреб, розробки методології, фандрейзингу, закупівель, логістики, і закінчуючи моніторингом та оцінкою. Програма реалізована завдяки фінансовій підтримці наших партнерів:

ПІДСУМКИ ЗА НАПРЯМКАМИ ДОПОМОГИ

Операції в напівтемряві

Під час відсутності електроенергії внаслідок масованих ударів РФ 23-24 листопада 2022 року, коли темряву на всій території України зафіксував супутник NASA, львівські лікарі робили **термінові операції** 11-річній дівчинці та підлітку Кості.

Одночасно, лікарі у Дніпрі під час повного блекауту провели **унікальну операцію на серці**.

This winter will be about survival.

Continued attacks on health and energy infrastructure mean hundreds of hospitals and health-care facilities are no longer fully operational...

Maternity wards need incubators; blood banks need refrigerators; intensive care beds need ventilators; and **all require energy...**

Statement by Dr Hans Henri P. Kluge, WHO
Regional Director for Europe. 21 November 2022

В Україні в 2020 році, під час другого етапу медичної реформи, всі заклади, які контрактуються з НСЗУ, були зобов'язані мати альтернативне джерело енергопостачання: **дизельний або бензиновий генератор**. Однак **повномасштабне вторгнення та перебої з електропостачанням** показали, що цих генераторів не вистачає для повноцінної роботи, а деякі лікарні досі оснащені старими генераторами 60-70-х років минулого століття.

В лікарнях до системи енергоживлення підключено життєво необхідне медичне обладнання, яке рятує життя пацієнтам. Тому потрібно було **наростити потужності і створити резервні джерела енергопостачання** в кожному закладі, щоб вони повністю функціонували в автономному режимі.

Результати:

23 лікарні отримали **56** мобільних генераторів

74 лікарні отримали **99** потужних генераторів*

Миколаївський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф отримав **30** зарядних станцій

19 лікарень отримали **106** UPS

**85 шт. - в рамках підтримки розподілу генераторів закуплених МОМ.*

Кіцманська багатoproфільна лікарня інтенсивного лікування (Чернівецька область)

Криворізька багатoproфільна лікарня з надання психіатричної допомоги (Дніпропетровська область)

За даними ООН, внаслідок атак на енергетичну інфраструктуру України, протягом 2022 року **близько 16 млн людей** в Україні потребували допомоги у сфері **водопостачання**.

Через **значні руйнування критичної інфраструктури** лікарні стикалися з постійними перебоями постачання електроенергії, порушенням систем водопостачання та водовідведення. Так як більшість лікарень залежать від міської системи централізованого водопостачання, яка сильно страждає від ракетних ударів, пацієнти та персонал можуть залишатися без води на досить тривалий час. Так, 31 жовтня внаслідок чергової атаки, було пошкоджено енергооб'єкт біля Києва, що призвело до відсутності водопостачання у 80% споживачів столиці.

У зв'язку з **обстрілами критичної інфраструктури**, у деяких прифронтових областях, централізоване водопостачання було зовсім припинено.

Коли централізоване гаряче водопостачання відсутнє, котельні зруйновані, пошкоджені обстрілами або працюють з перебоями, **водонагрівачі** є найкращою альтернативою.

Результати:

247 лікарень отримали **3011** водонагрівачів

3 лікарні Миколаївської області отримали **23** термопоти

Міська лікарня №2, м. Краматорськ (Донецька область)

Миколаївський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф

Відсутність опалення в будинках і на підприємствах здебільшого пов'язана з дискомфортом, тоді як відсутність тепла в медичному закладі загрожує серйозними наслідками. **Обігрівачі** є екстреною альтернативою центральному опаленню.

Конвекторні та масляні обігрівачі особливо цінні для лікарень, будівлі яких були пошкоджені внаслідок ворожих атак. Також таке обладнання часто використовується в бомбосховищах та дитячих відділеннях лікарень.

Через неналежну теплоізоляцію будівель і скорочений сезон центрального опалення багато лікарень покладаються на ці обігрівачі у міжсезоння, щоб підтримувати комфортну температуру в палатах та маніпуляційних.

Обігрівачі **UFO** виявилися особливо корисними в ситуаціях, коли треба швидко нагріти приміщення, наприклад в операційних та укриттях.

Результати:

126 лікарні отримали **1787** конвекторних обігрівачів

61 лікарня отримала **583** масляних обігрівачів

96 лікарень отримали **754** обігрівачів UFO

Кіцманська багатопрофільна лікарня
інтенсивного лікування (Чернівецька область)

Черкаський обласний
онкологічний диспансер

Олександрівська
лікарня м. Києва

1043 атаки на систему охорони здоров'я

438 закладів пошкоджено або зруйновано

535 атак на іншу медичну інфраструктуру

За даними **Міністерства охорони здоров'я**, за більше ніж рік повномасштабної війни, було пошкоджено приблизно **1433 медичних закладів та іншої інфраструктури охорони здоров'я**.

Понад **438 атак** призвели до пошкодження майже кожної **10 лікарні**. Повністю було зруйновано **177 медичних закладів**. Після цих атак життєво важливі заклади охорони здоров'я змушені були покладатися на імпровізовані рішення, такі як картон, пластикові плівки, ДВП або інші матеріали, які не можуть забезпечити належної ізоляції та призводять до значних втрат тепла. Для країни, де зими можуть бути довгими та суворими, із середньою температурою від **-6 до -10°C**, це серйозна проблема.

Також багато закладів потребують заміни старих дерев'яних вікон у зв'язку зі природнім зносом конструкції та дуже низькими показниками тепло- і звукоізоляції.

Результати:

26 лікарень отримали заміну **1972** вікон

18 лікарень забезпечено **1800** осб дошками для закриття розбитих вікон

Центр первинної медико-санітарної допомоги міста Торцеька (Донецька область)

Пошкоджений обстрілами пологовий будинок у Херсоні / Telegram / Кирило Тимошенко

ІСТОРИЇ ЛІКАРЕНЬ

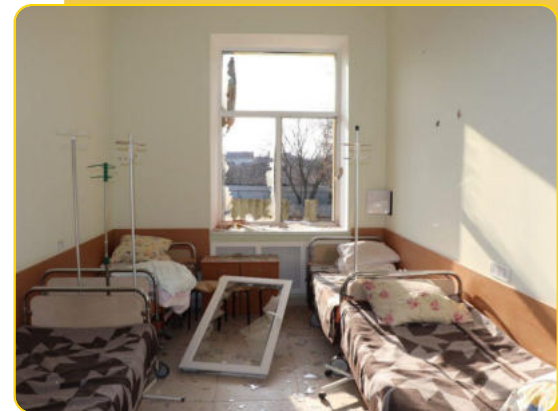
Дергачі – невелике місто, розташоване всього **38 км від російського кордону**, з населенням близько 18 тис.

Під час російського вторгнення в Україну у 2022 році місто зазнало потужних артилерійських обстрілів, що призвело до жертв серед жителів, а інфраструктура міста була серйозно пошкоджена.

Останні 1,5 роки **Дергачівська центральна лікарня** продовжує надавати необхідну медичну допомогу, попри обстріли, постійні відключення електроенергії та холод в зимовий період.

Щоб пережити блекауту та подолати низькі зимові температури лікарня потребувала генераторів, а також обігрівачів та бойлерів. Спочатку нам вдалося поставити в лікарню **два 5-кіловатні генератори**.

Пізніше лікарня отримала **10 обігрівачі та 10 бойлерів**, а також **Джерела безперебійного живлення** (6 кВт - 2 шт, 10 кВт - 1 шт) для забезпечення безперебійної роботи медичного обладнання, такого як респіратори, дефібрилятори та інші апарати життєзабезпечення.

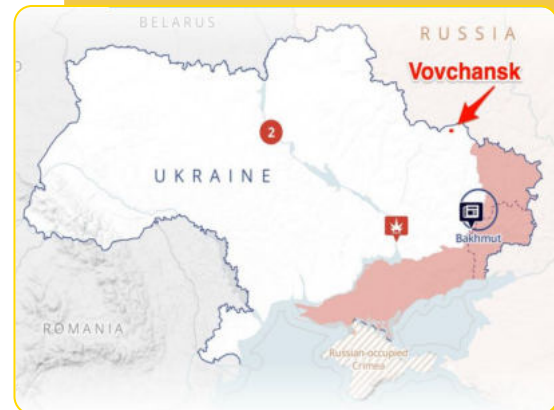

РЕАЛІЗОВАНО У ПАРТНЕРСТВІ З: **americares**

Розташоване в 10 км від кордону з Росією місто **Вовчанськ, Харківської області**, пройшло через **окупацію, деокупацію та безперервні обстріли**. До окупації в місті проживало майже 20 тисяч жителів, а після залишилося менше 3,5 тис. Колектив **Вовчанської центральної районної лікарні** продовжує надавати медичну допомогу тим, хто залишився у місті.

В результаті обстрілів інфраструктура лікарні була знищена, залишивши медичний персонал без доступу до критично важливих ресурсів, таких як електроенергія, газ і гаряча вода. Крім того, у будівлі лікарні вибиті вікна, які тимчасово забиті фанерними плитами.

Доставка генератора та іншого обладнання до лікарні була складною справою, яка передбачала необхідність захистити обладнання від обстрілу та пересуватися по пошкоджених дорогах у цьому районі. Місія пройшла успішно та допомогла забезпечити безперервне надання медичних послуг у цьому постраждалому від конфлікту регіоні.

РЕАЛІЗОВАНО У ПАРТНЕРСТВІ З:

Чернігівська обласна лікарня — надкластерний заклад охорони здоров'я, з висококваліфікованими фахівцями, широким спектром послуг, сучасним обладнанням і **800** ліжками.

На перших етапах війни лікарні було завдано значних збитків: розбито багато вікон, а системи опалення в деяких місцях дали тріщини. Лікарня одразу почала приймати поранених. Лікар-пульмонолог, завідувач ковідним відділенням Іван Тельнов згадує: ***“Найстрашніший день для мене – а їх було декілька – був, коли привезли перших поранених. І ще один, коли їх привезли понад 40-50 осіб за годину”.***

Одним із викликів для лікарні став **холод**. Після обстрілів критичної інфраструктури міста в березні 2022 року припинилася подача теплової енергії. Довготривала відсутність тепла негативно позначалася на роботі лікарні, 350 пацієнтів було зосереджено в одному хірургічному корпусі, в якому температура сягала **+10 +12 °С**.

Завдяки МОМ лікарня отримала та встановила **30 бойлерів** та **46 конвекторів**. Було проведено заміну **319 вікон**.

РЕАЛІЗОВАНО У ПАРТНЕРСТВІ З:

Київський обласний центр психічного здоров'я - це спеціалізований заклад, який надає стаціонарну та амбулаторну допомогу особам з психічними розладами.

Як і більшість Бучанської громади, **центр зазнав авіаударів, ракетних обстрілів та окупації**. 25 лютого відбулася термінова **евакуація 62 пацієнтів** (50 дорослих і 12 дітей) разом із персоналом до Бородянського психоневрологічного інтернату. Згодом пацієнтів перевели до Житомирської обласної психіатричної лікарні.

Ворог захопив контроль над Центром. Приміщення закладу зазнали актів **вандалізму**, було **вибито двері та пошкоджено меблі**, викрадено та знищено комп'ютерну техніку, дороге медичне обладнання та медикаменти. **Вибухова хвиля вибила всі вікна**, а територія закладу була замінована.

Після звільнення Ворзеля та проведення робіт з розмінування, **Центр відновив амбулаторний прийом пацієнтів**, а вже 16-го травня прийняв перших пацієнтів на стаціонарне лікування. Наша організація долучилася до заміни вікон у Центрі. Всього було замінено **53 вікна**.

РЕАЛІЗОВАНО У ПАРТНЕРСТВІ З:

На початку березня 2022 року російські військові зайшли у Вознесеньк (Миколаївська область). **Вознесенька багатoproфільна лікарня** продовжувала працювати весь час, а працівники місяць не залишали робочі місця. За декілька перших днів війни лікарня прийняла 260 постраждалих.

В перший рік війни лікарня зіткнулася з **рядом проблем:**

- Зачинені аптеки та нестача ліків;
- Проблеми з доїздом швидких до лікарні, внаслідок підірваного мосту;
- Велике навантаження через поранених;
- Постійні обстріли.

Взимку 2022-2023 р. додалися постійні відключення світла, вибиті вікна та холод. У деяких відділеннях **температура падала до +15**, особливо в пологовому. Лікарня рятувалася обігрівачами та ковдрами (220 ковдр було надано у партнерстві з MOM).

Восени 2022 року під час обстрілів Миколаївщини, один зі снарядів вибухнув неподалік Вознесенької лікарні. Ударною хвилею та уламками було вибито вікна. Також руйнувань зазнали трансформаторна підстанція, електромережі й газопровід. Завдяки партнерству з MOM проведено заміну **117 вікон**.

РЕАЛІЗОВАНО У ПАРТНЕРСТВІ З:

1

2

3

4

5

6

7

8

1 - Центр первинної медико-санітарної допомоги, м. Торецьк; **2** - Чернівецька лікарня швидкої медичної допомоги; **3** - Білозерська центральна районна лікарня (Миколаївська обл); **4** - Новобузька багатoproфільна лікарня (Миколаївська обл); **5** - Миколаївський обласний онкологічний диспансер; **6** - Київський обласний онкологічний диспансер; **7** - Кіцманська багатoproфільна лікарня інтенсивного лікування (Чернівецька обл); **8** - Великописарівська лікарня (Сумська обл)

1

2

3

4

5

6

7

8

1 - Любашівська багатoproфiльна лiкарня iнтенсивного лiкування (Одеська обл); **2** - Миколаївська обласна дитяча клiнiчна лiкарня; **3** - Херсонський фтизiопульмонологiчний медичний центр; **4** - Криворiзька багатoproфiльна лiкарня з надання психiатричної допомоги (Днiпропетровська обл); **5** - Сосницький центр первинної медико-санiтарної допомоги (Чернiгiвська обл); **6-7** - Пологовий будинок №1, м. Миколаїв; **8** - Миколаївський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф